

jeg tillade mig at nævne, at Ekspropriationsudgifterne har Staten afholdt, som bekendt med Halvdelen, ved følgende Baner: Odense-Svendborg, Bemb-Lemvig, Hads-Ming Herredes Bane, Horsens-Juelsminde, Horsens-Tørring og Vejle-Give Banen og skal afholde dem ved Nalestrup-Viborg. Den Gæld, der paahviler disse private Baner, der have faaet Stats-tilskud, og som skulle forrentes, for Staten kan saa Udbytte, er for den østjællandske Bane 3,098,000 Kr., for Gribstovbanen 438,437 Kr., for Odense-Svendborgbanen 2,272,918 Kr., for den lolland-falsterke Bane, Aktiekapitalen, 5,660,000 Kr. og for Bemb-Lemvigbanen i Preferenceaktier 756,000 Kr. Naar jeg spørger, hvorledes Udbyttet har været af de private Baner, da har den østjællandske Bane givet 16,352 Kr. i Fjor, men Overskuddet er ganske vist anvendt til Dækning af tidligere Aars Understud, Gribstovbanen har givet 6,671 Kr., de lolland-falsterke Baner over halvandet hundrede Tusinde, hvoraf man vil se, at det vil stille sig anderledes herefter for Falsterbanen end hidtil. Af disse 151,800 Kr. ere selvfølgelig 120,000 anvendte til Forpagtningsafgift for Gedserbanen og Resten til forskellige Anlæg, saa at Statens Rentegaranti er bleven gyl-dig og gældende, men dette Forhold turde snart være i Begreb med at forandre sig. Odense-Svendborgbanen har givet 5 pCt. af samtlige Preferenceaktier og til Staten i det forløbne Aar 1,31 pCt. Skagensbanens Udbytte til Staten ser jeg af mine Opteg-nelser er opført med 1,003 Kr., jeg anførte vist et andet Tal før. Bemb-Lemvigbanen har givet Overskud, men der er ikke fordelt noget Udbytte, man har anvendt Overskuddet paa anden Maade. Jærnbanner, som Staten ikke er knyttet saaledes til, nemlig private Baner, som have givet Udbytte, det vil sige afholdt Udgifterne til deres Drift og givet noget Udbytte, ere: Odense-Vogenbanen, Hads-Ming Herredes Banen, o: Aarhus-Ød-der-Houbanen, og Horsens-Juelsmindebanen. I det hele taget tror jeg nok, at det stiller sig saaledes, at med Undtagelse af Randers-Hadsundbanen, hvis Forhold jeg ikke nær-mere skal omtale, da de have været ordnede paa en særlig Maade og der ikke foreligger Materiale til fuldt ud at bedømme dem, er der ikke nogen helt privat Bane, der ikke har haaret sin Drift og givet noget Overskud, et Overskud, som rimeligvis vil kunne løstes i Fremtiden, og for nogle Baners Bed-kommende kan det ikke siges andet, end at Overskuddet har været ret tilfredsstillende. Det vil jo da være ganske klart, at hvis Staten kan blive saaledes stillet med sin

Aktieret, at den er lige med de andre Ak-tionærer, faar den ogsaa Udbytte, for saa vidt Jærnbannerne kunne give Udbytte, hvilket der efter min Mening er Udfigt til haade for dem; der ere byggede og i det mindste for en Del — ingenlunde alle — af dem, der agtes byggede; og derfor siger jeg, at det kunde have sin store Betydning at komme ind paa et sundere Grundlag end hidtil, nemlig at blive fri for Gælden og altfaa se at faa en fælles Forrentning af de Penge, der sættes i Jærnbannerne. Kan Staten faa en nogenlunde passende Rente ud af det, kan det Offer, vi gøre ved Tilskuddet, ikke blive saa stort; og paa den anden Side: Vil man have de kontante Anlæg, kan det fornøstigtvis kræves, at Staten gaar noget videre med sit Tilskud. Jeg har for en enkelt Bane — ganske vist en af de bedste private Baner — opgjort for de sidste 10 Aar, hvorledes det vilde have stillet sig, hvis Staten havde været Lodtager for sit Tilskud paa den Maade, der nu tilfigtes, nemlig med fuld Aktieret. I saa Fald vilde Staten, som hidtil kun har faaet en ren Bagatel — nemlig et Par Gange fra Odense-Svend-borgbanen — have faaet gennemsnitlig i de sidste 10 Aar 3,07 pCt., og for det sidste Driftsaar, som er det bedste, vilde Staten af denne Bane have faaet 4,06 pCt., hvis den havde haft lige Aktieret med de andre, der have haft 5 pCt. i Udbytte, det falder naturligvis noget, naar Statens Interesje lægges til, og det hele Udbytte ogsaa skal fordeles paa den. Det turde altfaa have været en forstandig Forretning. Nu tvivler jeg paa, at der egentlig nogen Sinde kommer noget rigtig godt ud af det, som Forholdene ere, thi det følger af sig selv, saaledes som Forholdene hidtil have været ordnede, at da Statens Interesjer komme bagefter de andre Aktionærers, er det ikke saa vanskeligt for en Jærnbane — den kan være loyal nok for Resten — at sørge for, at der ikke bliver alt for meget tilovers til de sidste Aktionærer. Der er altid Udgifter, man kan gøre, og der er altid Indretninger, som det kan være ønskeligt og nyttigt at faa gjorte! Altfaa, der vil være en stor Trøstelse for Jærn-bannerne, saaledes som Forholdene hidtil have været, til at sige: Nej, Staten skal ikke have for meget Udbytte. Men hvis man flytter Statens Aktiebidrag op ved Siden af samtlige Aktionærer under et, bliver Forholdet et helt andet. Interesjerne blive da i Virkeligheden fuld-stændig fælles, der bliver da en Interesje for at drive Jærnbannerne saa godt som muligt og at staae Udbytte til Aktionæerne, og staaer man Udbytte til de andre Aktio-